

GLOBALNÝ OBCHOD S FALŠOVANÝM
TOVAROM
ZNEPOKOJUJÚCI TREND
ZHRNUTIE

Zhrnutie

Táto štúdia obsahuje aktualizovanú kvantitatívnu analýzu hodnoty, rozsahu a veľkosti svetového obchodu s falšovanými a pirátskymi výrobkami. Na základe údajov za rok 2019 sa odhaduje, že objem medzinárodného obchodu s falšovanými a pirátskymi výrobkami dosiahol v uvedenom roku až 464 miliárd USD, čo predstavuje 2,5 % svetového obchodu.

V predchádzajúcich štúdiách OECD a úradu EUIPO, ktoré vychádzali z rovnakej metodiky, sa obchod s falšovaným a pirátskym tovarom v roku 2013 odhadol až na 2,5 % svetového obchodu, čo predstavuje až 461 miliárd USD, a 3,3 % svetového obchodu v roku 2016, resp. 509 miliárd USD. Preto v nominálnom vyjadrení, v absolútnom vyjadrení a z hľadiska jeho podielu na celkovom obchode zostal objem obchodu s falšovanými výrobkami značný, pričom predstavuje sumy približujúce sa HDP vyspelých ekonomík členov OECD, ako je Rakúsko alebo Belgicko.

Táto štúdia čerpala z podrobných údajov EÚ a poskytuje aj hĺbkové posúdenie situácie v Európskej únii. Z výsledkov vyplýva, že v roku 2019 dosiahol dovoz falšovaných a pirátskych výrobkov do EÚ až 119 miliárd EUR (134 miliárd USD), čo predstavuje až 5,8 % dovozu do EÚ. Treba uviesť, že tieto výsledky vychádzajú z údajov o zhabaniach colnými orgánmi a nezahŕňajú falšované a pirátske výrobky vyrábané a spotrebúvané na domácom trhu ani pirátsky digitálny obsah na internete.

Falšovanie a pirátstvo ohrozujú veľký počet odvetví. Falšované výrobky možno nájsť medzi mnohými druhmi tovaru vrátane bežných spotrebiteľských výrobkov (oblečenie, obuv), B2B medzivýrobkov (náhradné diely, pesticídy) a luxusných predmetov (módne odevy, luxusné hodinky). Dôležitou skutočnosťou je, že mnohé falšované výrobky môžu predstavovať vážne zdravotné, bezpečnostné a environmentálne riziká. Medzi takéto výrobky patria najmä falšované lieky, ale aj potraviny, kozmetika, hračky, zdravotnícke pomôcky a chemikálie.

Hoci falšovaný a pirátsky tovar pochádza prakticky zo všetkých ekonomík na všetkých kontinentoch, pôvodná výroba prebieha v Číne.

Falšované a pirátske výrobky naďalej smerujú zložitými obchodnými trasami, pričom sa zneužíva súbor prechodných tranzitných miest. Mnohé z týchto tranzitných ekonomík, napríklad Hongkong (Čína), Singapur alebo Spojené arabské emiráty sú dobre rozvinutými ekonomikami s vysokými príjmami a dôležitými centrami medzinárodného obchodu.

Takmer všetky druhy dopravných prostriedkov sa využívajú na prepravu falšovaného tovaru. Pokiaľ ide o počet zhabaní, najčastejšie ide o malé balíky, najmä prostredníctvom poštových služieb, čo predstavuje veľký problém z hľadiska presadzovania práva. Pokiaľ ide o hodnotu tovaru, najväčší

objem predstavujú falzifikáty prepravované kontajnerovými loďami, pričom v roku 2019 to bola viac ako polovica celkovej hodnoty zhabaných falzifikátov.

Obchod s falšovaným tovarom o niečo pribrzdila pandémia COVID-19, ale z hľadiska objemu bolo toto spomalenie menšie, než sa pôvodne očakávalo. Vo väčšine prípadov kríza zhoršila existujúce trendy. Hlavným trendom bolo intenzívne zneužívanie online prostredia. Počas trvania opatrení na obmedzenie pohybu spotrebiteľa využívali online trhy, aby naplnili svoje potreby, čím sa podporoval výrazný nárast online ponuky širokého výberu falzifikátov. Prudký nárast falšovaných výrobkov sa netýkal len liekov a osobných ochranných prostriedkov, ale aj mnohých iných výrobkov vrátane hodínok, spotrebného tovaru a výrobkov v strojárskom a elektrotechnickom priemysle a kovospracujúcom priemysle (napr. kuchynské spotrebiče).

Analýza uvedená v tejto správe je založená predovšetkým na kvantitatívnom posúdení s použitím prispôbených štatistických metodík, ktoré vypracovala OECD, pričom vychádza z údajov z veľkého súboru údajov o tovare porušujúcom duševné vlastníctvo, ktorý zhabali colné orgány. Údaje sa vzťahujú na obdobie pred pandémiou COVID-19. Kríza priniesla veľkú dynamiku a v tejto fáze nemožno vyvodiť žiadne konečné či presvedčivé závery o vplyvoch pandémie.

Nato aby štáty pochopili riziko, ktoré predstavuje obchod s falšovanými a pirátskymi výrobkami a mohli proti nemu bojovať, potrebujú aktuálne informácie o jeho veľkosti, rozsahu a trendoch. Táto štúdia je súčasťou úsilia zameraného na nepretržité monitorovanie s cieľom podporiť politické riešenia a riešenia v oblasti presadzovania práva.

GLOBÁLNY OBCHOD S FALŠOVANÝM TOVAROM ZNEPOKOJUJÚCI TREND